

1

MPS (Mukopolisaharidoze)

Mukopolisaharidoze su nasljedne, urođene metaboličke bolesti koje se razvijaju zbog nedostatne razgradnje mukopolisaharida (zvanih i glukozaminoglikani, GAG). To uzrokuje nakupljanje i taloženje u nekoliko tkiva tijela. Naslage utječu na kostur i izgled te uzrokuju postupni progresivni invaliditet. Simptomi bolesti i komplikacije razlikuju se ovisno o različitim mukopolisaharidozama. Neke vrste uzrokuju kašnjenje u razvoju i oštećenje mozga, druge obično ne. Mukopolisaharidoze spadaju u skupinu lizosomskih bolesti nakupljanja.

HURLEROV SINDROM Poznat i kao MPS I

Hurlerov sindrom (mukopolisaharidoza tipa I, MPS I, MPS IH) nasljedna je, urođena metabolička bolest uzrokovana neodgovarajućom razgradnjom mukopolisaharida dermatan-sulfata i heparan-sulfata, uz njihovo posljedično nakupljanje i taloženje

u tkivima tijela. Naslage uzrokuju promjene na kosturu, rožnici oka, mozgu i drugim organima, utječu na izgled i uzrokuju postupni progresivni invaliditet. Bolest je naziv dobila po pedijatru Hurleru, koji ju je opisao 1919. godine. Relativno blagi oblik bez kašnjenja u razvoju, Scheieov sindrom (MPS IS), opisao je oftalmolog Scheie 1969. godine. Međuoblici se nazivaju Hurler-Scheieov sindrom ili MPS IH/S. Sve mukopolisaharidoze pripadaju skupini lizosomskih bolesti nakupljanja.

HUNTEROV SINDROM

(mukopolisaharidoza tipa II, MPS II) nasljedna je, urođena metabolička bolest koja gotovo isključivo pogađa dječake. Hunterov sindrom uzrokuje neodgovarajuća razgradnja mukopolisaharida dermatan-sulfata i heparan-sulfata, s njihovim posljedičnim nakupljanjem i taloženjem u nekoliko tkiva tijela. Naslage uzrokuju promjene na kosturu i unutarnjim organima,

utječu na izgled i uzrokuju postupni progresivni invaliditet. Razlikujemo blagi i teški stupanj sindroma. Teški stupanj Hunterovog sindroma uzrokuje kašnjenje u razvoju i oštećenje mozga. Sve mukopolisaharidoze spadaju u skupinu lizosomskih bolesti nakupljanja.

SANFILIPPOV SINDROM Poznat i kao MPS III

Sanfilippov sindrom (mukopolisaharidoza tipa III, MPS III) nasljedna je, urođena metabolička bolest uzrokovana nedostatnom razgradnjom mukopolisaharida heparan-sulfata, uz njegovo posljedično nakupljanje i taloženje u nekoliko tkiva tijela. Bolest uzrokuje poteškoće u razvoju i oštećenje mozga. Često se razlikuju MPS tipa IIIA, IIIB, IIIC i IIID, ovisno o pojedinačnom metaboličkom nedostatku, ali su sve te četiri podskupine poprilično slične. Sve mukopolisaharidoze spadaju u skupinu lizosomskih bolesti nakupljanja.

MORQUIOV SINDROM

Poznat i kao MPS IV

Morquiov sindrom rijetka je, nasljedna, urođena metabolička bolest koja prvenstveno utječe na kostur i vezivno tkivo, ali i na mnoge sustave organa u tijelu. Kognitivni je razvoj je obično normalan. Uzrok bolesti je nedostatak enzima (proteina) koji je potreban za razgradnju složenih šećerno-proteinskih spojeva (mukopolisaharida keratan-sulfata i hondroitin-sulfata). To uzrokuje nakupljanje i taloženje tih tvari u nekoliko tkiva tijela, što s vremenom rezultira oštećenjima i rastućim simptomima bolesti (progresivni invaliditet). Razlikujemo dva oblika, MPS IVA i MPS IVB, ali su oni prilično slični. Sindrom je naziv dobio po liječniku koji ga je prvi opisao 1929. godine.

MPS IX

Mukopolisaharidoza tipa IX (MPS IX) nasljedna je, urođena metabolička bolest uzrokovana neodgovarajućom razgradnjom mukopolisaharida hijaluronana, uz njegovo posljedično nakupljanje i taloženje u hrskavici i sinovijalnoj tekućini. Kod jednog pacijenta opisanog u medicinskoj literaturi naslage su uzrokovale nizak rast i druge promjene na kosturu i vezivnom tkivu, utjecale na izgled i dovele do postupnog progresivnog invaliditeta. Sve mukopolisaharidoze spadaju u skupinu lizosomskih bolesti nakupljanja.

MAROTEAUX-LAMYJEV SINDROM

Poznat i kao MPS VI

Maroteaux-Lamyjev sindrom (mukopolisaharidoza tipa VI, MPS VI) nasljedna je, urođena metabolička bolest uzrokovana nedostatnom razgradnjom mukopolisaharida dermatan-sulfata, uz njegovo posljedično nakupljanje i taloženje u nekoliko tkiva tijela. Naslage uzrokuju promjene na kosturu i rožnici oka, utječu na izgled i uzrokuju postupni progresivni invaliditet. Bolest je nazvana po pedijatru Maroteauxu i genetičaru Lamyu, koji su je otkrili 1963. godine. Sve mukopolisaharidoze spadaju u skupinu lizosomskih bolesti nakupljanja.

SLYOV SINDROM

Poznat i kao MPS VII

Slyov sindrom (mukopolisaharidoza tipa VII, MPS VII) nasljedna je, urođena metabolička bolest uzrokovana neodgovarajućom razgradnjom mukopolisaharida dermatan-sulfata, heparan-sulfata i hondroitin-sulfata, uz njihovo posljedično nakupljanje i taloženje u nekoliko tkiva tijela. Naslage su povezane sa širokim spektrom simptoma, od spontanih pobačaja ili ozbiljne bolesti sa zadržavanjem vode i promjenama na kosturu u novorođenčadi, do blagih simptoma u odraslih. Slyov sindrom naziv je dobio po liječniku koji je prvi opisao dijete s ovom bolešću 1973. godine. Sve mukopolisaharidoze spadaju u skupinu lizosomskih bolesti nakupljanja.